

Dygo, Marian

"Długossiana. Studia historyczne w pięćsetlecie śmierci Jana Długosza",
Warszawa 1980 : [recenzja]

Przegląd Historyczny 73/3-4, 400

1982

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych, tworzonej przez Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został opracowany do udostępnienia w Internecie dzięki wsparciu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach dofinansowania działalności upowszechniającej naukę.

na których występują, są niekiedy zbyt lakoniczne. Niedostatek tych informacji będzie mniej odczuwany, gdy spełniona zostanie zapowiedź wydania drukiem albumów z fotografiami i odrysami publikowanych inskrypcji (także z tomu I).

Posługiwanie się wydawnictwem ułatwiają indeksy nazw osobowych, nazw miejscowych i rzeczowy oraz streszczenie wstępu w języku francuskim.

S.K.K.

Długossiana. Studia historyczne w pięćsetlecie śmierci Jana Długosza, Zeszyty Naukowe UJ DLXI, Prace Historyczne, z. 65, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1980, s. 367.

Wydawnictwo zawiera prace 13 autorów. Tematyka większości z nich koncentruje się wokół hasła: Długosz—środowisko—epoka.

Zbiór otwiera studium Henryka Samsonowicza „Przemiany gospodarcze w Polsce w I połowie XV w.”. Autor podkreśla rozwój ekonomiczny Polski czasów Długosza. Jego bazą były: korzystna międzynarodowa koniunktura gospodarcza oraz włączanie się różnych grup społecznych do gospodarki rynkowej. Z kolei o środowisku autora „Roczników” napisali: Bolesław Przybyszewski „Kapituła krakowska za kanonikatu Jana Długosza (1436—1480)” i Jerzy Wolny „Krakowskie środowisko katedralne w czasach Jana Długosza (1431—1480)”. Pierwszy z autorów przedstawił strukturę urzędów kapitulnych i diecezjalnych, ich obsadę personalną, działalność kapituły na polu dyplomacji, nauki i kultury. Drugi — działalność Długosza na dworze Zbigniewa Oleśnickiego, rozwój kaznodziejstwa katedralnego i jego wpływ na mentalność wielkiego dziejopisa. Aktywności Długosza na polu spraw publicznych poświęcił uwagę Marian Biskup „Działalność dyplomatyczna Jana Długosza w sprawach pruskich w latach 1454—1466”. Ukazał Długosza — administratora i znakomitego polemistę historyczno-prawnego. Natomiast Anna Buczek („Mecenat artystyczny Jana Długosza, w dziedzinie architektury”) zestawiała budowlane fundacje Długosza, omówiła ich cechy stylowe, kamieniarkę oraz tablice erekcyjne. Tekst zaopatrzone w ilustracje.

Kilka prac wiąże się ze spuścizną historiograficzną Długosza. Karol Górski („Litewskie powiązania »Banderia Prutenorum« Jana Długosza. Na marginesie książki Svena Ekhdala”) dyskutuje problem wiarygodności prac dziejopisa. O ideologii, interpretacji dziejów i patriotyzmie w dziełach Długoszowych pisze Stanisław Gawęda („Ocena niektórych problemów historii ojczystej w »Rocznikach« Jana Długosza”). Znaczenie twórczości Długosza dla badań genealogicznych podkreśla raz jeszcze praca Kazimierza Jasińskiego („»Annales Poloniae« Jana Długosza jako źródło do genealogii Piastów”). Natomiast o Długoszu-geografii napisała Wacława Szelińska („Jan Długosz i opis Małopolski w jego »Chorographia Regni Poloniae«”). Ważny jest przyczynek Julii Radziszewskiej dotyczący warsztatu Długosza — „Przejątki Długosza z »Litewskiego Latopisu«”.

Osobno sygnalizujemy pozostałe trzy prace: Wanda Semkowicz-Zarembina — „Autografy Długosza i jego warsztat w nowej edycji »Annales«”; Stanisław Cynarski, „Uwagi nad problemem recepcji »Historii« Jana Długosza w Polsce XVI i XVII wieku” (chodzi o renesans zainteresowania Długoszem wśród szlachty urzędniczej); Agnieszka Perzanowska, „Wiadomości źródłowe o życiu i działalności Jana Długosza”. Zamieszczono tu rejestry wzmianek źródłowych związanych z Długoszem. Jest ich około 500. Znaczenia tego materiału nie trzeba podkreślać.

M.D.